

Brændtorv er vort nationale brændsel fra urgammel tid og de allerfleste, som har hat anledning til at prøve god — tør, fast og haard — brændtorv i nogenlunde brukbare ildsteder, er meget fornøjet hermed.

Skal imidlertid brændtorven tillike bli et virkelig *billig brændsel*, selv naar den transporteres ind til byerne, da maa den bli en artikel, som kan sælges i større mængder; thi først derved kan salgskostningerne reduceres. Som forholdene er nu, er efterspørselen efter brændtorv saa stor, at de faa brændtorvfabriker som forefindes, kan forlange hvilkensomhelst pris og sælge hele sin beholdning til nogle faa forhandlere, som derved faar eneutsalget, og selv kan bestemme priserne. Her trænges derfor konkurrence fra saa mange brændtorvfabriker, at alle forhandlere kan sælge brændtorv i større mængder, da blir brændtorven billig.

Løsenet er derfor **flere brændtorvfabriker!**

TORVPULVER

DET INDVENDES og med rette, at torvens brændværdi er betydelig lavere end for stenkul og koks. Dette bevirker selvfølgelig, at almindelig brændtorv maa sælges for en forholdsvis lavere pris. Men man bør ikke altid helt lægge brændværdien til grund for beregningerne i saa henseende, thi den procent av hele den ved et brændsels forbrænding udviklede varme, som virkelig nyttiggjøres for opvarmningsøiemed, er ofte forsvindende liten og stiller sig høist forskjellig ved de ulike ildstedsanordninger og de forskjellige slags brændsel. Nogen procent høiere nytteeffekt ved forbrænding av torv med den lavere brændværdi vil kunne gjøre denne mere konkurrencedygtig overfor stenkullen med dennes høiere brændværdi.

Man bør derfor bestræbe sig for at utnytte brændtorven saaledes, at nytteeffekten blir forholdsvis høi.

Blandt det mest bemerkelsesverdige i saa henseende kan nævnes *H. Ekelunds torvpulver*. Detaljerne vedrørende fabrikationen herav holdes endnu hemmelig, da alle patenter ikke er uttat. Torvpulveret fremstilles av lufttørket stiktorv, der dog kan ha en vandgehalt av optil 50 0/0. Raatorven faar ligge vinteren over paa myrens overflate for at fryse i likhet med ved torvstrøtilvirkningen. Herved blir torven lettere at pulverisere, og man kan arbeide en meget længere tid av aaret. Efter at være pulveriseret tørkes torven yderligere ved kunstig varme fra 50 0/0 ned til 10—15 0/0 vandgehalt, pulveriseres end mere saa fint som støv og er færdig. Det skal forsendes i sække à 1 hl. som veier omkr. 75 kg. Der er nu et større anlæg under bygning i Sverige. Det ventes at komme i fuld drift indeværende aar. Et anlæg for produktion av omkr. 12 000 tons aarlig vil ifølge opfinderens opgave

koste omkr. 40 000 kr., hvori dog ikke er medregnet myren og anordninger paa samme. Torvpulveret menes at kunne fremstilles for kr. 9,50 pr. ton.

Stenkulspulver har som bekjendt været anvendt som brændsel til forskjellige industrielle øiemed, men har vist sig at støte paa flere vanskeligheder. Torvpulver er av en anden beskaffenhet og har ved de hittil foretagne fyringsforsøk vist sig udmerket. I motsætning til andre pulverformige brændmaterialer behøver man ikke at frygte for selvantændelse under torvpulverets transport og lægning.

Fyringen foregaar derved, at torvpulveret blaases ind i ildstedet sammen med luft, hvorved brændselet og forbrændingsluften blandes meget intimt. Dette kan reguleres saaledes, at man faar praktisk talt fuldstændig og røkfri forbrænding, derved en meget høi nytteeffekt. Til metallurgiske øiemed er fyringsforsøk foretat under kontrol av professor *Odelstierna*, som uttaler, at brændselet antændes meget let i ildstedet og forbrændingen kan med største lethet reguleres saaledes, at man faar en kulfri aske, og saa, at brændselets kulstof og kulvandstof straks forbrænder til kulsyre og vand, hvorved man faar den høieste temperatur. Om ønskes kan det reguleres saa, at brændselet kun forbrænder til en kulsyrefattig generatorgas av rødvarmens temperatur, og denne hete gas kan derefter ledes til et andet ildsted og der forbrændes til kulsyre og vand. Generatorgasen kan anvendes som reduktionsgas eller som gas i glødeovne til metallurgiske øiemed. Torvpulveret gir med meget mindre brændselsforbruk end alle andre kjendte brændmaterialer den høieste temperatur og kan man hermed sveise og smelte staal og mykt jern, samt smelte støpejern og alle andre metaller, glas og mineraler. Desuten kan man med dette brændsel meget hurtigere ophete ovnene til den rette temperatur. Ovne for dette brændsel blir meget billigere i anlægsomkostninger end de hittil anvendte. Professoren paastaar tilslut, at Ekelunds torvpulver er *det ypperste faste brændsel* som eksisterer.

Forsøk har ogsaa vist, at der til smeltning av 1 kg. digelstaal medgaar 0,8 kg. torvpulver, mens der til samme arbeide ellers medgaar 1 kg. stenkul.

Disse fyringsforsøk gjælder altsaa smelteovne og til metallurgiske øiemed forøvrig. Men torvpulveret kan ogsaa anvendes til fyring av hvilken som helst dampkjedel, uten anden forandring av kjedel eller ildsted end anbringelse av et apparat for torvpulverets indblaasning. Det vil vistnok ogsaa komme til at vise sig brukbart som lokomotivbrændsel. Paa grund av torvpulverets høiere nytteeffekt regner man, at 1 kg. torvpulver motsvarer 1 kg. stenkul, og da volumvegten ogsaa er omtr. like, blir torvpulveret fuldt konkurrancedygtig med stenkullen, saameget mere som man mener at kunne producere torvpulveret for en langt lavere pris end nuværende stenkulpriser.

Man har derfor al grund til med interesse at imøtesee dette brændsels indførelse paa markedet.